

Biskoppen over Københavns Stift.

København, den 23. September 1947.

I Skrivelse af 15. ds. (4. V. 225) har det høje Ministerium anmodet om en Udtalelse om et Udkast til Lov om Stiftsbaandsløsning, i hvilken Anledning jeg skal tillade mig at bemærke følgende.

En Lov om Adgang til Stiftsbaandsløsning blev allerede givet den 30. Juni 1922. Denne Lov har aldrig været anvendt. Der har derfor ikke været Lejlighed til at prøve dens Virkninger i Praksis. Principielt set kan det næppe undgaas, at den fører til en Svækkelse af det kirkelige Tilsynsembede, idet et Tilsyn, som man i givet Fald kan unddrage sig, ikke længere er et virkeligt Tilsyn. Denne Brist i selve Princippet maa nødvendigvis medføre praktiske Vanskeligheder, hvis Form og Mængde er ganske uoverskuelige. Da Loven allerede har eksisteret i et kvart Aarhundrede, kan man ikke undgaa Ulemperne ved at fraraade dens Vedtagelse. Formentlig vil Vanskelighederne i Forbindelse med dens praktiske Anvendelse begrænse dens Brug til enkelte Undtagelsestilfælde.

Jeg er enig med det høje Ministerium i, at da Udkastet indeholder langt flere Bestemmelser end den nugældende § 6 i Lov Nr. 287 af 30. Juni 1922, maa det anses for nødvendigt at udarbejde et selvstændigt Forslag til en ny Lov om Stiftsbaandsløsning, hvorved de enkelte Bestemmelser faar Lovskraft og ikke blot kommer til at hvile paa en kgl. Anordning. Selv om den nye Lov i Sammenligning med den gamle indeholder mange flere Enkeltheder, vil der ogsaa i denne være Brug for en Tilføjelse analog med Slutningen af den anførte § 6. Den Mulighed kan ikke udelukkes, at en Præst, saaledes som den kirkelige Betjening i Folkekirken er ordnet, kan komme til at løse Stiftsbaand sammen med et af sine Sogne, men ikke med det andet eller de andre, hvorved den Situation vilde opstaa, at han samtidig kom til at staa under Tilsyn af to Biskopper. Provsterne kan komme i en Stilling, som i høj Grad besværliggør dem deres Embedsførelse. I Tilfælde af Konstitution under Sygdom eller ordinær Vakance i Menigheder, der har løst Stiftsbaand, opstaa der nye Vanskeligheder. Der er i disse og mange andre Tilfælde Muligheder for Konflikter, som ikke kan løses blot ved Fordragelighed og god Vilje, da det i Virkeligheden kan komme til at dreje sig om saa fundamentale Spørgsmaal som Placeringen af den faktiske Myndighed og det egentlige Ansvar.

Angaaende Enkeltheder bemærkes følgende:

Det forudsættes i § 1, at der findes en Biskop, som er villig til at modtage den Menighed, der søger Stiftsbaandsløsning. Loven burde dog ogsaa regne med den Mulighed, at der kan komme til at foreligge Tilfælde, hvor Motiverne til Stiftsbaandsløsning er af en saadan Art, at ingen Biskop vil være villig til at modtage vedkommende Menighed.

I Betragtning af det ofte ringe Antal Vælgere, der i mange Sogne findes paa de kirkelige Valgsteder, og under Hensyntagen til den afgørende Betydning, en Stiftsbaandsløsning kan faa for hele Sognets Fremtid, burde der i § 2 indføjes et nyt Stykke indeholdende en Bestemmelse om, at der før Afholdelsen af det i Stk. 1 omtalte Menighedsmøde skulde aabnes Adgang for Tilmeldelse til den kirkelige Valgliste og affattes en ny Valgliste.